

нути додому [4, С.157].

Серед далекосяжних способів вирішення проблем, пов'язаних з офшорними рахунками, можна виділити наступні:

- розробка продуктивної нормативно-правової бази діяльності офшорних зон;
- зростання заходів регулювання та контролю щодо офшорного бізнесу;
- оптимізація податкового навантаження в залежності від конкретного стану ринку;
- зміцнення співробітництва з міжнародними організаціями з метою гармонізації національного законодавства.

Отже, у висновку варто сказати, що проблематику офшорних зон та офшорних рахунків варто долати на світовому рівні та за активною участю інших країн та міжнародних організацій, задля створення єдиної законодавчої бази, яка буде регулювати та гармонізувати податкову систему та штрафні санкції для скорочення відтоку капіталу з держави.

---

1. Бозуленко О.К. Роль офшорної фінансової діяльності у світовій фінансовій системі, *Економіст*, 2010, № 1, С. 51–53.

2. Волкова Ю.О. Розвиток офшорних центрів у системі міжнародного бізнесу, *Формування ринкових відносин в Україні*. 2018. № 1. С. 43–48.

3. Полотенко Д.В. Вільні економічні зони в контексті регулювання економіки, *Фінанси України*. 2010. № 11. С. 18–25.

4. Харчук О.О., Негативні наслідки діяльності офшорних зон та шляхи їх подолання в Україні, *Міжнародний науковий журнал*. 2016. № 6(3). С. 157–160.

Рудницька Кароліна Сергіївна

курсант факультету підготовки фахівців
для підрозділів стратегічних розслідувань
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

науковий керівник:

Юр'єв Денис Сергійович

викладач кафедри фінансових
та стратегічних розслідувань ДДУВС

АКТУАЛЬНІ АСПЕКТИ МІЖНАРОДНОГО ДОСВІДУ БОРТЬБИ З ЛЕГАЛІЗАЦІЄЮ МАЙНА, ОДЕРЖАНОГО ЗЛОЧИННИМ ШЛЯХОМ

Проблематика відмивання (легалізації) майна має відносно коротку історію, оскільки відносно недавно її почали вирішувати в усьому світі. Зокрема, перші правила та законодавчі акти на глобальному рівні, які відстежують і протидіють певним аспектам легалізації незаконних коштів, з'явили-

ся в кінці 80-х років 20 століття. У 1989 році була створена Група розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF), яка стала головною міжурядовою організацією, яка розробляє, узагальнює і застосовує досвід міжнародних досліджень у даній сфері. Зусиллями експертів, що входять в цю організацію, був розроблений ряд рекомендацій, що визначають основні принципи систематичної боротьби з відмиванням грошей на рівні світових вимог і тенденцій.

Так, в США, які являються основоположником розробки і впровадження методів боротьби з відмиванням грошей, перелік злочинних дій складається з наступних: виробництво, продаж або розповсюдження наркотиків, ввезення контрабандних товарів, шпигунство, викрадення людей, захоплення заручників, банківське шахрайство, крадіжка, незаконне привласнення або зловживання з боку банківських службовців, хабарництво, крадіжка і підкуп стосовно програм, що фінансуються з федерального бюджету, злочини проти державних коштів, власності та архівів, злочини проти безпеки і приватної власності, злочини, пов'язані з підrobкою документів тощо [1, с.35].

У наведений список не ввійшли такі види злочинів, як торгівля людьми, сутенерство, проституція, вимагання. Але ці види злочинів регулюються законами Німеччини і Італії. У Таїланді проституція офіційно заборонена, але на практиці вона дуже поширена і приносить населенню значні незаконні доходи. У Латинській Америці йде активна боротьба з незаконним обігом наркотиків, хоча для деяких країн це дуже важливо. Багато місцевих жителів працюють на плантаціях коки і марихуани, і це є фактично єдиним джерелом доходу для них. У більшості країн світу Сомалі асоціюється з піратством як глобальною злочинною діяльністю. Такі особливості окремих країн вказують на національні особливості визначення злочинної або незаконної діяльності. Те, що заборонено, наприклад, в Європі або Північній Америці, має місце в інших частинах світу і сприймається суспільством як законний бізнес [2, с.282].

Серед економічних особливостей будь-якої країни, що сприяють відмиванню грошей, майна, можна виділити наступні:

1. Висока частка неформальних доходів населення і бізнесу, наявність тіньової економіки або «чорного ринку».

2. Недосконалість механізмів контролю та моніторингу діяльності фінансових організацій, недотримання міжнародних стандартів регулювання фінансової діяльності, розроблених спеціалізованими міжнародними організаціями.

3. Поширення корупції серед державних виконавчих, правоохоронних і судових органів.

4. Наявність всередині країни «зон вільної торгівлі» з преференційним порядком регулювання операцій та моніторингу діяльності установ.

5. Неможливість або можливість обміну фінансовою інформацією з іноземними правоохоронними органами.

6. Прорахунки в регулюванні валютних операцій і інших операцій з

готівкою. Широко поширені операції підприємств і банків із залученням офшорних компаній.

7. Наявність анонімних грошових рахунків і фінансових інструментів, включаючи акції та облигації, за якими можливі виплати на пред'явника.

8. Доступ фінансових організацій до міжнародних центрів торгівлі золотими злитками, торгівлі дорогоцінними каменями і дорогоцінними металами [3, с.152].

Проблема легалізації доходів, отриманих злочинним шляхом, в основному пов'язана з правовими аспектами розуміння цього явища і відповідно до прийнятих механізмами реагування та боротьби. Як зазначалося вище, законодавство про боротьбу з відмиванням грошей в деяких країнах зосереджено на доходи від незаконних операцій, а в деяких - на доходи від злочинної діяльності. Однак в більшості країн світу відмивання грошей визнане кримінальним злочином, за яке слід суворо карати.

Зокрема, легалізація доходів здобутих злочинним шляхом визнана кримінальним злочином з відповідною кримінальною відповідальністю в США, Греції та на Мальті. Велика увага приділяється боротьбі з відмиванням грошей в Європейському Союзі. В Австрії та Іспанії всі злочини в розслідується області караються позбавленням волі на строк більше 3 років.

У цьому контексті для України важливо привести українське законодавство у відповідність з європейськими стандартами. На думку П. Мусялковскі (експерта Ради Європи), в Україні необхідно доопрацювати Закон «Про запобігання та протидію легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення», зокрема, в частині визначення чіткого механізму блокування підозрілих транзакцій [4, с.81].

Вивчення досвіду інших держав і міжнародних організацій має велике значення для України. Зокрема, на думку багатьох вчених, необхідно вдосконалити головний нормативний документ у даній сфері - Закон України «Про запобігання та протидію легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення». Крім того, варто звернути увагу на: забезпечення відповідності національної системи фінансового моніторингу новим міжнародним стандартам в галузі протидії відмивання грошей; запобігання можливого застосування санкцій міжнародними організаціями; забезпечення нормальних умов для зовнішньоекономічної діяльності представників українського бізнесу та ін.

---

1. Жуковська Ж.О. Проблеми міжнародного співтовариства у боротьбі зі злочинами майнового характеру. *Південноукраїнський правочин часопис*. 2015. № 4 С. 35–36.

2. Журавель М.І. Міжнародні правові аспекти боротьби з легалізацією доходів здобутих злочинним шляхом. *Часопис Київського університету права*. 2019. № 1. С. 280–286.

3. Кравчук С. Прийняття і реалізація концепції боротьби зі злочинністю у сфері економіки – шлях до припинення економічної злочинності. *Право України*. 2018. № 7. С. 151–156.

4. Куликов А. С. Экономическая преступность в России: состояние, тенденции, прогнозы. *Право и безопасность*. 2019. № 1. С. 79–83.